

Apstiprināti
LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes
Domes sēdē
2018. gada 29. oktobrī

Protokols Nr. 2.1.-2-41/11

Latvijas Lauksaimniecības universitātē
Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātē

**METODISKIE NORĀDĪJUMI
MAĢISTRA DARBU IZSTRĀDĀŠANAI
UN AIZSTĀVĒŠANAI**

Mācību palīg līdzeklis LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes
profesionālās maģistra studiju programmas

„PROJEKTU VADĪBA”

studentiem

Izstrādāja Sociālo un humanitāro zinātņu institūta

Dr.sc.soc., Asoc.prof. **Dina Bite**

Jelgava 2018

SATURS

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI.....	3
2. MAĢISTRA DARBA IZSTRĀDES POSMI.....	5
2.1. Temata izvēle un apstiprināšana	5
2.2. Maģistra darba vadītāja funkcijas.....	5
2.3. Maģistra darba priekšizstāvēšana	6
2.4. Maģistra darba iesniegšana	7
2.5. Maģistra darba recenzenta funkcijas	8
2.6. Maģistra darba aizstāvēšana.....	8
3. MAĢISTRA DARBA STRUKTŪRA	11
3.1. Titullapa	11
3.2. Anotācijas	11
3.3. Saturs	12
3.4. Ievads.....	12
3.5. Darba pamatdaļa.....	14
3.6. Secinājumi un priekšlikumi	15
3.8. Pielikumi.....	16
4. MAĢISTRA DARBA NOFORMĒJUMS	18
4.1. Vispārīgās prasības.....	18
4.2. Teksta noformēšana.....	18
4.3. Tabulu noformēšana	19
4.4. Attēlu noformēšana	21
4.5. Formulu noformēšana.....	25
4.6. Atsauču veidošana	26
4.7. Izmantotās literatūras saraksta veidošana	28
5. PIELIKUMI	31

1. VISPĀRĒJĀ KONCEPCIJA

Metodisko norādījumu mērķis ir iepazīstināt LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes profesionālās maģistra studiju programmas PROJEKTU VADĪBA studentus ar izvirzītajām prasībām maģistra darbiem, kā arī to izstrādāšanas, noformēšanas, priekšizstāvēšanas un aizstāvēšanas kārtību.

Metodiskie norādījumi izstrādāti, ievērojot LLU Studiju nolikumā (LLU Senāta 10.06.2015. lēmums Nr. 8-182¹) un LLU Nolikumā par studiju noslēguma pārbaudījumiem (LLU Senāta 09.04.2014. lēmums Nr. 8-65²) ietvertās prasības maģistra darbiem.

Maģistra darbs ir studējošā patstāvīgi veikts pētījums, kas apliecina teorētisko zināšanu, metodisko un organizatorisko prasmju apguvi projektu vadībā studiju programmas noteiktajā apjomā, kā arī spēju veikt pētījumu ar novitātes vai praktiskā lietojuma elementiem un formulētiem secinājumiem un priekšlikumiem.

Pēc noteikta apjoma studiju programmas apgūšanas un maģistra darba sekmīgas aizstāvēšanas studējošie iegūst profesionālo maģistra grādu projektu vadībā un projekta vadītāja kvalifikāciju (*Mg.proj.mgmt.*).

Maģistra darba izstrādē definētie sasniedzamie rezultāti:

- **zināšanas** – padziļinātas, strukturētas un analītiskas zināšanas par projektu vadības procesu, ES un nacionāla līmeņa nozaru politiku, iniciatīvām un programmām;
- **prasmes** – apkopot, sistematizēt, kritiski izvērtēt literatūras avotus, izvēlēties un izmantot atbilstošas vadībzinību teorijas un atbilstošas sociālo pētījumu metodes problēmjautājumu risināšanai projektu vadībā. Argumentēti un pārliecinoši prezentēt rezultātus, akcentēt to ietekmi uz ilgtspējas sabiedrības attīstību;
- **kompetence** – vadīt atsevišķus projektus vai projektu portfeli organizācijā, piedalīties dažādu projektu realizācijā.

Maģistra darbam jābūt ar praktisku ievirzi, tēmai jābūt aktuālai, veltītai projektu vadīšanas problēmām. Izstrādājot maģistra darbu, autors var piedāvāt inovatīvu modeli, risinājumu kādai problēmai, taču tam jābūt teorētiski un praktiski pamatotam.

Maģistra darba ievirzei (kas atspoguļojas darba nosaukumā, ievadā, mērķī) jābūt vispārīgākai un plašākai par konkrētas organizācijas vai teritoriālas vienības izpēti. Tas nozīmē, ka konkrēta organizācija vai teritorija var būt kā izpētes bāze, gadījums, taču uz to nedrīkst likt galveno akcentu, tas jāanalizē plašākā kontekstā.

Profesionālās studiju programmas „Projektu vadība” maģistra darbiem ir iespējamās divas saturiskas ievirzes:

- **maģistra darbs ir pētījums** par kādu aktuālu projektu vadības teorētisku un/vai praktisku jautājumu; šādas ievirzes darbiem jāsniedz arī praktiski īstenojamās rekomendācijas;

¹ http://www.llu.lv/sites/default/files/2018-10/Studiju_nolikums_2015_2018.pdf

² [http://www.llu.lv/sites/default/files/2016-](http://www.llu.lv/sites/default/files/2016-08/Nolikums%20par%20studiju%20nosl%20nosl%C4%93guma%20p%C4%81rbaud%C4%ABjumiem_2014-1.pdf)

[08/Nolikums%20par%20studiju%20nosl%20nosl%C4%93guma%20p%C4%81rbaud%C4%ABjumiem_2014-1.pdf](http://www.llu.lv/sites/default/files/2016-08/Nolikums%20par%20studiju%20nosl%20nosl%C4%93guma%20p%C4%81rbaud%C4%ABjumiem_2014-1.pdf)

- **maģistra darbs projekta veidā piedāvā risinājumu kādai praktiskai problēmai;** arī šādas ievirzes gadījumā autoram ir jābūt pētniecības kompetence, pamatojot projekta nepieciešamību un iespējamību, veicot priekšizpēti. Izvēloties šādu maģistra darba ievirzi, studentam projekta pieteikums jāizstrādā patstāvīgi un maģistra darbam nedrīkst izmantot jau kaut kur iesniegtu projekta pieteikumu. Projekta pieteikums pievienojams darba pielikumā pēc tādas formas, kādā paredzēts projektu iesniegt konkrētam fondam, savukārt darba pētnieciskajā daļā jāapraksta priekšizpētes metodoloģija, priekšizpētes norise, rezultāti, skaidri un sīki jāapraksta projekta pieteikuma tapšana.

2. MAĢISTRA DARBA IZSTRĀDES POSMI

Maģistra darbu maģistranti izstrādā pakāpeniski, atbilstoši studiju plānam un studiju kursa programmai, ievērojot tā izstrādes posmu noteiktos termiņus, kuri katru gadu tiek noteikti ar ESAF dekāna rīkojumu. Neskaidrību gadījumā maģistrants var uzdot jautājumus programmas direktoram vai atbilstošajam lietvedības speciālistam.

2.1. Temata izvēle un apstiprināšana

Maģistra darba temats jāsaista ar aktuāliem projektu vadības jautājumiem un problēmām nacionālā, reģionālā vai pašvaldības līmenī. Studējošais temata izvēli var saistīt arī ar savām zinātniskajām, profesionālajām vai biznesa interesēm, kā arī izvērtējot darbam nepieciešamās informācijas u.c. resursu pieejamību. Izvēloties maģistra darba tematu, studentam būtu saistoši turpināt pētījumu par to problēmu loku, kas analizēts iepriekšējos pētnieciskos darbos, piemēram, bakalaura darbā, referātos, studiju projektos u.tml., tādējādi paplašinot vai padziļinot problēmas izpēti.

1.semestra laikā studējošais izvēlas aptuveno maģistra darba tematu un dara to zināmu programmas direktoram, savukārt profilējošā institūta (SOHU) direktors sadarbībā ar programmas direktoru atkarībā no pieteiktajiem tematiem un mācībspēku slodžu plānojuma nosaka attiecīgā darba zinātnisko vadītāju.

2.semestra laikā studējošais sadarbībā ar zinātnisko vadītāju izstrādā maģistra darba pieteikumu (1.pielikums) un iesniedz to institūta direktoram. Maģistra darba uzdevums tiek izskatīts metodiskās komisijas sēdē un nepieciešamības gadījumā precizēts vai mainīts, ja attiecīgā temata izstrādē iespējami būtiski šķēršļi. Maģistra darba uzdevums jāapstiprina 2.semestrī, taču tematu iespējams mainīt (iepriekš aprakstītajā kārtībā) vai precizēt (sadarbībā ar zinātnisko vadītāju) arī turpmāk. Pēdējie precizējumi darba nosaukumā izdarāmi programmas direktora noteiktā termiņā **pēc** darba priekšizstāvēšanas.

2.2. Maģistra darba vadītāja funkcijas

Maģistra darbu drīkst vadīt mācībspēks ar doktora vai, izņēmuma gadījumā, ar maģistra grādu attiecīgajā zinātņu nozarē. Darba vadītāja pienākumos ietilpst studentu konsultēšana ar darba izstrādi saistītos jautājumos:

- darba plāna sastādīšanā;
- pētījuma struktūras veidošanā;
- pētījuma virzības un gaitas plānošanā;
- piemērotāko pētījuma metožu izvēlē un mērķtiecīgā pielietojumā, lai sasniegtu pētījuma mērķi;
- piemērotāko un maģistra līmenim atbilstošo literatūras un citu informācijas avotu izvēlē.

Darba vadītāja pienākums ir izskatīt atsevišķas darba daļas un visu darbu kopumā un norādīt uz nepieciešamajām izmaiņām un papildinājumiem, tomēr vadītājs nedrīkst tieši ietekmēt pētījuma saturu, formu un aizstāvēšanu tādā mērā, kas traucē objektīvi izvērtēt paša studenta zināšanas, prasmes un ieguldījumu pētījumā. Ja students kopā ar darba

vadītāju uzskata, ka darba izstrādē nepieciešams piesaistīt konsultantu, to var pieaicināt. Konsultanta parakstam jāparedz vieta uz maģistra darba titullapas.

Darba vadītājs nedrīkst pieļaut aizstāvēšanai darbu, kurā ir sastopama citu autoru darbu kompilācija, automātiska pārrakstīšana no iepriekš publicētiem darbiem (kaut arī tiek lietotas atsauces uz tiem) vai kuros ir manāmas plaģiātisma iezīmes.

Izmantoto avotu pārrakstīšana bez atsauces nav pieļaujama un kvalificējama kā rupjš zinātniskā darba godīguma pārkāpums. Tāda rīcība paredz studējošā eksmatrikulāciju. Studējošā pienākums ir ievērot maģistra darba izstrādes plānu un termiņus; to neievērošana tiek uzskatīta par LLU Ētikas kodeksā³ ietverto studentu ētikas pamatprincipu pārkāpumu.

Ja darba vadītājs uzskata, ka studenta veiktais pētījums pēc satura un formas atbilst ētiskajiem standartiem un fakultātes izvirzītajām metodiskajām prasībām, tad viņš paraksta darbu, un tas var tikt iesniegts profilējošā institūtā un pieļauts aizstāvēšanai.

Ja maģistra darba izstrādes gaitā ir radušies būtiski šķēršļi (zinātniskā darba vadītāja slimība, darbavietas maiņa vai citi nopietni iemesli) sekmīgai darba izstrādei, studējošajam ir tiesības mainīt darba vadītāju, saskaņojot to ar institūta direktoru.

2.3. Maģistra darba priekšizstāvēšana

Maģistra darba priekšizstāvēšana notiek SOHU institūta sēdē ne vēlāk kā trīs nedēļas pirms maģistra darba aizstāvēšanas Valsts pārbaudījumu komisijas (VPK) sēdē. Ar SOHU direktora rīkojumu tiek apstiprināta komisija maģistra darba priekšizstāvēšanai. Komisijas sastāvā ir vismaz trīs docētāji, kuri saistīti ar programmas realizāciju.

Līdz priekšizstāvēšanai jābūt nokārtotiem visiem akadēmiskajiem parādiem un finansiālajām saistībām.

Izdrukāts maģistra darba melnraksts SOHU lietvedei iesniedzams pēc programmas direktora noteikta grafika, bet ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms noteiktās priekšizstāvēšanas komisijas sēdes datuma. Programmas direktoram tai pašā dienā darbs iesūtāms elektroniski.

Uz priekšizstāvēšanu jābūt izstrādātam un izdrukātam 80% no maģistra darba apjoma (jābūt pabeigtai darba pamatdaļai; var nebūt anotācijas, pabeigts literatūras saraksts, pielikumi).

Maģistra darba priekšizstāvēšanai students sagatavo prezentāciju (līdz 10 minūtēm), kur viņš pamato darba temata aktualitāti un esošās problēmas, formulē darba mērķi un uzdevumus, raksturo pētījuma objektu un priekšmetu, kā arī pētījuma jautājumus un/vai hipotēzi. Priekšizstāvēšanas ziņojumā students galvenokārt atspoguļo sava ieguldījuma rezultātus, atklātās problēmas, akcentējot nozīmīgākos secinājumus un piedāvātos

³ http://www.llu.lv/sites/default/files/2016-05/Kodekss_etikas_01_12_2005_0.pdf

risinājumus. Nepieciešams arī parādīt, kāda ir maģistra darba gatavības pakāpe un kas vēl jādara.

Pēc sekmīgas priekšizstāvēšanas, ievērojot sēdē izteiktos ierosinājumus un aizrādījumus, students pilnveido maģistra darbu un fakultātes noteiktā termiņā iesniedz tīrtekstu ESAF dekanāta lietvedei. Nesekmīga vērtējuma gadījumā komisija lemj par maģistra darba pilnveidošanu un atkārtotu priekšizstāvēšanu pēc SOHU direktora noteikta grafika. Ja atkārtotajā priekšizstāvēšanā vērtējums atkal ir negatīvs, maģistra darbu nedrīkst virzīt aizstāvēšanai VPK sēdē.

2.4. Maģistra darba iesniegšana

Maģistra darba iesniegšanas kārtība:

- pēc sekmīgas priekšizstāvēšanas pilnībā noformētu maģistra darbu iesien noteikta parauga cietā apvākojumā 2 eksemplāros. Vienam eksemplāram priekšējā vāka iekšpusē autors pielīmē aploksni (*formāts A5*), kurā VPK sekretārs (pēc maģistra darba recenzēšanas) ievieto maģistra darba recenzijas;
- Iesiets maģistra darbs tiek apstiprināts ar darba vadītāja (ja ir, arī konsultanta) un SOHU direktora parakstu. Darba zinātniskā vadītāja paraksts ir pielīdzināms viņa rekomendācijai darbu virzīt uz aizstāvēšanu. Ja zinātniskais vadītājs darbu neparaksta, studējošais pats izšķiras, vai iesniegt darbu aizstāvēšanai. Ja darbs tiek iesniegts bez zinātniskā vadītāja paraksta, vadītājs kļūst par trešo recenzentu;
- maģistra grāda pretendents ne vēlāk kā 12 darba dienas pirms VPK sēdes fakultātes dekanātā iesniedz;
 - *maģistra darbu divos eksemplāros;*
 - *CV;*
 - *pases kopiju;*
 - *saistību izpildes apliecinājumu⁴;*
- Studējošais pirms iesniegšanas fakultātē maģistra darbu augšupielādē LLU IS, izmantojot savu lietotājkontu un paroli, ievērojot šādas prasības⁵⁶:
 - *visām maģistra darba (jeb studiju noslēguma darba (SND)) daļām jābūt ietvertām vienā datnē;*
 - *datnes formāts - PDF, apjoms līdz 50 Mb;*
 - *uz PDF konvertētajās datnēs nedrīkst parādīties konvertācijas programmu ūdenszīmes un reklāmas teksti;*
 - *datne nedrīkst būt skenēts teksta attēls;*
 - *datne nedrīkst būt aizsargāta (slēgta) ar paroli;*
 - *papildus LLU IS paredzētajos ievades laukos, iekopējiet vai ierakstiet studiju noslēguma darba saīsinātu anotāciju latviešu un angļu valodā (pieļaujamais apjoms 850 rakstu zīmes). Anotācijā norāda: darba autoru un darba nosaukumu; darba mērķi; būtiskākos pētījuma rezultātus un slēdzienus;*

⁴ <http://www.llu.lv/lv/studiju-nosleguma-parbaudijumi-un-saistibas>
https://estudijas.llu.lv/pluginfile.php/95585/mod_resource/content/1/SND_elektronisko_kopiju_iesniegšanas_kartiba_2018.pdf

⁶ http://www.llu.lv/sites/default/files/2017-10/Studiju_prorektora_rikojums_53_04102017.pdf

- *datnes nosaukumā jāizmanto latīņu alfabēta burti bez mīkstinājuma zīmēm un garumzīmēm;*
- *datne jā saglabā ar nosaukumu, kuru veido studenta uzvārds, vārds un matriculas numurs, piemēram: Liepina_Ilze_EF12345.pdf.*

Darbu nevar virzīt aizstāvēšanai VPK šādos gadījumos:

- ja tam ir neatbilstošs darba apjoms;
- neatbilstoša pielietotā metodika;
- darbs nav noformēts atbilstoši ESAF metodiskajām prasībām;
- Nav darba vadītāja un/vai institūta direktora paraksta;
- ja darba saturs neatbilst profesionālās programmas profilam.

2.5. Maģistra darba recenzenta funkcijas

Recenzents piedalās konkrēta maģistra darba ekspertīzē un novērtēšanā. Maģistra darbu recenzentus nozīmē SOHU direktors sadarbībā ar studiju programmas direktoru un apstiprina ar dekāna rīkojumu. Maģistra darbu vērtē divi recenzenti saskaņā ar recenzijas formā (skat. 6. pielikumu) noteiktajiem kritērijiem. Recenzenti iesniedz rakstisku atsaukumi ar slēdzienu par darba atbilstību piešķiramajai kvalifikācijai, kā arī savas piebildes un jautājumus. Kopējo novērtējumu ar atzīmi ieraksta atsevišķā recenzijas formas lapā (skat. 7.pielikumu).

Pēc reģistrācijas maģistra darbs tiek nodots vērtēšanai recenzentiem. Darbu recenzentiem iesniedz ne vēlāk kā 10 dienas pirms tā aizstāvēšanas. Recenzenti nodod atpakaļ darbu ar recenziju SOHU lietvedei ne vēlāk kā trīs dienas pirms aizstāvēšanas. Recenzentam ir tiesības uzaicināt darba autoru paskaidrojumu sniegšanai par darbu, kā arī lūgt autoru uzrādīt interviju transkriptus, aizpildītas aptaujas anketas, dokumentu analīzi u.c. pētnieciskā darba materiālus.

Ja viens no recenzentiem maģistra darbu vērtē negatīvi, tad institūta direktoram ir tiesības pieaicināt vēl vienu recenzentu.

Darba autoram ir tiesības ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms darba aizstāvēšanas iepazīties ar recenziju par savu darbu.

Ja darba aizstāvēšanas gaitā noskaidrojas recenzenta virspusēja vai pavirša attieksme, tad ar attiecīgu VPK lēmumu viņu izslēdz no recenzentu saraksta, veicot atbilstošu ierakstu VPK protokolā.

2.6. Maģistra darba aizstāvēšana

Maģistra darbu aizstāvēšana notiek Valsts pārbaudījumu komisijas atklātā sēdē, un tās uzdevums ir vērtēt studiju programmas izpildījušo studējošo zināšanas, profesionālo sagatavotību, radošās prasmes, kas iegūtas un attīstītas studiju laikā, un lemt par studiju virzienam atbilstošas kvalifikācijas piešķiršanu.

Valsts pārbaudījumu komisiju septiņu personu sastāvā, kurā iekļauj priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un locekļus; priekšsēdētājs un vismaz puse no komisijas locekļiem ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji.

Priekšlikumus VPK sastāvam sagatavo studiju programmas direktors un iesniedz izskatīšanai fakultātes domes sēdē.

VPK sastāvu apstiprina vienam studiju gadam ar rektora rīkojumu, kuru sagatavo LLU Studiju centrs saskaņā ar fakultātes domes sēdes protokola izrakstu.

Maģistra darba aizstāvēšana sākas ar autora ziņojumu (līdz 15 minūtēm), kura laikā studentam ir jāizklāsta darba temata aktualitāte, norādot problēmu, mērķi, uzdevumus mērķa sasniegšanai, teorētisko pamatojumu, izvirzīto hipotēzi un/vai pētnieciskos jautājumus, jāiepazīstina ar pētīšanas metodēm, veiktā pētījuma rezultātiem, galvenajiem secinājumiem un priekšlikumiem, **jāpierāda maģistra darbā izvirzītās tēzes**. Prezentāciju ilustrē ar uzskatāmiem pētījuma rezultātiem (attēli, tabulas, spilgtākie interviju citāti, aprēķini).

Pēc maģistra darba autora ziņojuma seko VPK locekļu un klātesošo jautājumi, uz kuriem autors sniedz precīzas, izsmeļošas atbildes. Ja maģistra darba recenzenti nepiedalās VPK sēdē, ar viņu rakstisku atsaukumi iepazīstina VPK sekretārs. Arī uz recenzentu formulētajiem jautājumiem darba autors sniedz argumentētas atbildes.

Maģistra darba aizstāvēšanas gaitā izpaužas studiju procesā iegūto zināšanu, prasmju un kompetences līmenis. Laba uzstāšanās, darbā ievietotā materiāla brīva pārzināšana, pārliecinošas atbildes uz VPK locekļu un recenzentu jautājumiem un pārdomāta vizuālo līdzekļu demonstrēšana ir apliecinājums tam, ka students darbu ir izpildījis patstāvīgi.

Profesionālā maģistra studiju programmā "Projektu vadība" maģistra darbs tiek vērtēts 10 ballu skalā. Zemākā sekmīgā atzīme ir 4 (gandrīz viduvēji). Lemjot par maģistra darba aizstāvēšanas gala vērtējumu, VPK ņem vērā arī recenzentu norādīto darba vērtējumu, kas tiek rakstiski paziņots VPK sekretāram.

Darba vērtēšanā tiek ņemti vērā šādi kritēriji:

➤ **maģistra darba kvalitāte:**

- izvēlētā temata aktualitāte, prasme precīzi noformulēt pētījuma problēmu;
- darba programmatiskās daļas elementu savstarpējā atbilstība, formulējumu kvalitāte;
- darba struktūras un teorētiskā pamatojuma vērtējums;
- konkrētu teoriju pielietojums pētījumā;
- pētījuma metodoloģijas atbilstība un apraksts, zinātniski pētniecisko metožu izvēle, praktiskā pētījuma kvalitāte;
- darba uzdevumu izpildes un mērķa sasniegšanas vērtējums;
- darba galveno vērtību (inovatīvu pētniecības pieeju, nozīmīguma, praktiskās lietderības) akcentēšana, maģistra darba novitāte;
- secinājumu un priekšlikumu kvalitāte;
- precīza atsauču sistēmas veidošana un darba atbilstība metodiskajos norādījumos izvirzītajām noformējuma prasībām;
- ieguldījums darba izstrādē (respondentu/informantu skaits, sasniedzamība, analīzes līmenis).

➤ **maģistra darba prezentācija:**

- prezentācijas ziņojuma satura un formas vērtējums;
- prasme publiski diskutēt un argumentēt savu viedokli;

- piedalīšanās iepriekš notikušās zinātniskās konferencēs saistībā ar savu darbu, publikācijas, darba praktiskā noderība.

Lēmumu par maģistra darba vērtējumu, kā arī grāda piešķiršanu pieņem slēgtā VPK sēdē ar vienkāršu balsu vairākumu, atklāti balsojot. Ja balsu skaits „par” un „pret” ir vienāds, noteicošā ir VPK priekšsēdētāja balss.

Maģistra darba vērtējums tiek fiksēts VPK protokolu grāmatā un kontrollapā.

Ja maģistra darba aizstāvēšanas vērtējums ir negatīvs, VPK lemj, vai studējošajam ir tiesības atkārtoti aizstāvēt pārstrādātu to pašu darbu vai arī jāizvēlas cits darba temats un tas jāizstrādā no jauna. Maģistrants drīkst atkārtoti iesniegt pārstrādātu maģistra darbu ne ātrāk kā pēc 6 mēnešiem no lēmuma pieņemšanas dienas. Atkārtotas iesniegšanas tiesības saglabājas trīs gadus.

Ja maģistra darba vērtējums 10 ballu skalā ir zemāks par četrām ballēm, studējošais tiek atskaitīts par studiju plāna nepildīšanu. Piesakoties atkārtotai maģistra darba aizstāvēšanai, studējošajam jāmaksā LLU noteiktā maksa par to kredītpunktu apjomu, kāds ir paredzēts studiju plānā par pēdējo studiju semestri.

Ja konstatē, ka maģistra darbs ir plaģiāts, VPK lemj par studējošā atstādināšanu no studiju noslēguma pārbaudījumiem un ierosina atskaitīt studējošo par negodīgām studijām. Maģistra darba atkārtota aizstāvēšana iespējama ne ātrāk kā pēc gada, un tas ir jāizstrādā par citu tematu.

Labākos maģistra darbus VPK var izvirzīt atbilstošiem pētniecisko darbu konkursiem un rekomendēt kā praktiski ieviešamus un publicējamus.

Maģistra darba eksemplārs (drukātā un elektroniskā formā) pēc aizstāvēšanas kopā ar recenziju glabājas LLU ESAF Informācijas kabinetā. Darba obligātais glabāšanas laiks ir 10 gadi. Apelācijas kārtību regulē LLU Studiju nolikums.

3. MAĢISTRA DARBA STRUKTŪRA

Maģistra darbam ir šāda struktūra:

- titullapa;
- anotācija latviešu valodā;
- anotācija angļu valodā (Abstract);
- saturs;
- darbā lietoto saīsinājumu, simbolu (akronīmu, abreviatūru) skaidrojumi (ja nepieciešams) – alfabēta secībā;
- ievads;
- darba pamatdaļa, iedalīta nodaļās un apakšnodaļās;
- secinājumi un priekšlikumi;
- izmantotās literatūras un avotu saraksts alfabēta secībā;
- pielikumi;
- darba autora galvojums (paraugs 4. pielikumā);
- VPK lēmums (paraugs 5. pielikumā).

Maģistra darba apjoms datorsalikumā no titullapas (ieskaitot) līdz secinājumu/priekšlikumu pēdējai lappusei (ieskaitot) ir 60 – 70 lpp.

Rekomendējamā maģistra darba struktūra ir šāda (procentos no kopējā darba apjoma):

- ievads 3-5%;
- darba pamatdaļa (teorētiskā un empīriskā daļa) 90-94%;
- secinājumi un priekšlikumi 3-5%.

3.1. Titullapa

Titullapa ir darba pirmā lappuse, bet to nenumurē. Titullapā norādīts augstskolas, fakultātes, institūta nosaukums, autora vārds un uzvārds, darba temats, darba vadītāja (ja nepieciešams, arī konsultanta) un profilējošā institūta direktora vārds un uzvārds, zinātniskais vai akadēmiskais grāds un akadēmiskais amats, darba izpildes vieta un laiks (skat. 2. pielikumu).

Latvijā tiek lietoti zinātnisko un akadēmisko grādu nosaukumu saīsinājumi latīņu valodā, papildinot to ar saīsinātu zinātnes nozares apzīmējumu. Doktora un maģistra grāda apzīmēšanai tiek lietots saīsinājums *Dr.* vai *Mg.*, piemēram, *Dr.sc.soc.*, *Dr.oec.*, *Dr.paed.*, *Dr.phil.*, *Dr.hist.*, *Mg.sc.soc.*, *Mg.paed.*⁷ Apzīmējumi jālieto kursīvā (*Italic*).

Vadītāja akadēmisko amatu saīsina:

- profesors (-e) – prof.;
- asociētais profesors (-e) – asoc.prof.;
- docents (-e) – doc.;
- lektors (-e) – lekt.;
- asistents (-e) – asist.

3.2. Anotācijas

⁷ <http://termini.lza.lv/article.php?id=8>

Anotācija ir darba īss kopsavilkums, kas pārskatāmā veidā atspoguļo darba mērķi un uzdevumus, pētījuma jautājumus un/vai hipotēzi, pētījuma metodes, koncentrēti raksturo būtiskāko nodaļu saturā, galvenos maģistra darbā iegūtos rezultātus un secinājumus. Anotācija ir arī kā maģistra darba vizītkarte, tādēļ ir būtiski pievērst uzmanību gan tās saturam, gan valodai. Ļoti svarīgi, lai anotācijas būtu precīzi un korekti pārtulkotas svešvalodā. Anotācijas garums nepārsniedz divas lappuses.

Anotācijā jānorāda:

- darba autors un darba nosaukums;
- darba kopējais lappušu, tabulu, attēlu, izmantoto literatūras avotu, tai skaitā svešvalodā, un pielikumu skaits;
- darba mērķis un darba uzdevumi;
- pētnieciskie jautājumi un/vai hipotēze;
- pētījumā pielietotās metodes;
- darba struktūra un īss nodaļu saturs;
- autora devums pētāmās problēmas izvērtējumā un risināšanā (novitāte);
- būtiskākie pētījuma rezultāti un secinājumi.

Anotācijai ir jābūt uzrakstītai tā, lai to varētu uztvert un izmantot atsevišķi no pārējā darba. Anotācijas izklāstā teikumus pieņemts sākt ar vārdiem *darbā izstrādāts, izpētīts, noskaidrots, secināts* utt.

Maģistra darbam nepieciešamas divas anotācijas: latviešu un angļu valodā. Anotācijas atbilstību saturam un nosaukumam jāvērtē darba vadītājam un recenzentam kā svarīgu elementu kopējā vērtējumā.

Anotāciju lappuses nenumurē, bet ieskaita darba kopējā lappušu skaitā.

3.3. Saturs

Saturā norāda visas darba sastāvdaļas līdz pielikumiem (skat. 3. pielikumu). Saturā un tekstā nodaļu un apakšnodaļu virsrakstu formulējumiem jābūt vienādiem. Titullapas un Satura lappuses **nenumurē, bet ietver** darba kopējo lappušu skaitā. Lappušu numerāciju uzsāk ar nākamo lappusi aiz satura. Lai to varētu izdarīt, ir jāizmanto sekciju laušanas komanda (*Section break*).

Ieteicams satura rādītāju veidot, izmantojot automātiskās satura veidošanas komandas.

3.4. Ievads

Ievada būtība ir ieinteresēt potenciālo lasītāju, sniedzot izpratni par maģistra darba saturu un iegūstamo rezultātu. Ievadā var īsi aprakstīt to, kā un cik plašā apjomā izvēlēto tematu un ar to saistītās problēmas un aktualitātes ir pētījuši citi autori; kādā periodā un kādā virzienā autors ir veicis savus pētījumus.

Ievadā jānorāda:

- problēmsituācijas apraksts un izvirzītā problēma;

- aktualitāte un temata izvēles motivācija, pētījuma novitāte (kāds būs autora devums problēmas izpētē konkrētā maģistra darba ietvaros);
- temata norobežojums (ja tāds nepieciešams);
- neliels ieskats, cik plaši aplūkojamā problēma pētīta vispār (Latvijā, pasaulē);
- objekts un priekšmets, nosakot pētījuma robežas;
- hipotēze un/vai pētnieciskie jautājumi;
- darba mērķis;
- mērķa sasniegšanai izvirzītie darba uzdevumi;
- metodoloģija – pētījuma veids, datu ieguves un apstrādes metodes;
- izstrādē izmantotās literatūras īss apraksts;
- rezultātu prezentēšana zinātniskajās un/ vai praktiskajās konferencēs.

Pētījuma aktualitātes un problēmas formulējums ir jebkura pētījuma sākuma pozīcija. Pētījuma problēmas un aktualitātes pamatojumam ir jābūt balstītam uz jaunākajām praktiskajām un teorētiskajām atziņām. Pētījuma problēma ir situācija, kas tiek apzināta kā sarežģīts teorētisks vai praktisks jautājums vai uzdevums, ko nepieciešams izpētīt.

Pētījuma problēmas noteikšana ir saistīta ar pētījuma objekta un priekšmeta izvēli. Pētījuma objekts un priekšmets ir tie, kas reāli satur pētījuma problēmu jeb pretrunu, kuras risinājums ir jārod pētniecības procesā. Pētījuma objekts ir tā realitātes daļa, kuras ietvaros atrodas pētāmais priekšmets. Sociālajās un humanitārajās zinātnēs pētījuma objekts tiek definēts kā ikviens konkrēti formulēts izpētes objekts, kas var būt process vai parādība, kura izraisa problēmsituāciju un kuru izvēlas pētījumam, kā arī atsevišķs cilvēks, grupa un organizācija. Pētījuma priekšmets ir analīzei un teorētiskās koncepcijas radīšanai izvēlētais kāds objekta aspekts. Tas ir šauri definēts atsevišķo elementu savstarpējo attiecību loks, kas iekļaujas pētījuma objekta robežās: pētāmā pazīme vai pazīmes. Ja darbā nav iespējams pietiekami dziļi vai plaši izpētīt visus ar problēmu saistītos jautājumus, tad, izvirzot pētījuma objektu un priekšmetu, tiek noteikts temata norobežojums.

Pamatojoties uz temata aktualitāti, ir jāformulē maģistra darba mērķis – ideāls, domās prognozēts pētījuma rezultāts (ko ar pētījumu grib sasniegt – ko izpētīt? ko atklāt? ko izstrādāt?). Maģistra darbam ir viens mērķis un tā formulējumam ir jābūt pēc iespējas īsam un konkrētam.

Maģistra darba mērķa sasniegšanu atklāj veicamie darba uzdevumi. Uzdevumi ir noteiktas metodiskas darbības, kuras ir pakārtotas mērķim un atspoguļo tā sasniegšanas gaitu. Šie uzdevumi atspoguļo maģistra darba saturu (parasti katram uzdevumam veltīta viena maģistra darba nodaļa).

Pētījumu metodes ir instrumenti, ar kuru palīdzību tiek īstenoti maģistra darba uzdevumi. Maģistra darba izstrādē jānorāda pētniecības pieeja (kvantitatīva, kvalitatīva vai kombinēta) un informācijas iegūšanas un datu analīzes metodes. Kvantitatīvā pieeja pārbauda hipotēzi, kvalitatīvā – hipotēzi rada.

Hipotēze ir pierādāms pieņēmums par kādas likumības vai sakarības pastāvēšanu zinātniskā teorijā (atklāj varbūtību par pētāmās parādības cēloņiem un likumsakarībām). Ja teorijā vai iepriekš gūtajos pētījumos konkrētā pētījuma idejai netiek iegūts apstiprinājums, tad hipotēzes vietā izvirza vienu vai vairākus pētnieciskos jautājumus.

Par maģistra darba *informācijas avotiem* kalpo fundamentāli zinātniski pētījumi, kā arī publikācijas starptautiski citējamos rakstu krājumos, vadībzinātņu teorētiku oriģināldarbi, monogrāfijas, nozares enciklopēdijas un skaidrojošās vārdnīcas, zinātniskā literatūra. Pētījumā var izmantot arī ES, Latvijas un citu valstu likumus, valdības lēmumus, plānošanas dokumentus, valsts statistikas datus, periodiskos izdevumus, uzņēmumu un organizāciju nepublicētos materiālus, pētnieka rokasgrāmatas, preses materiālus, iepriekš veiktus publicētus pētījumus, nepublicētus pētījumus un atskaites, interneta materiālus utt. Par pētījuma avotiem var būt arī autora iepriekš veiktie pētījumi (piemēram, bakalaura darbs, aptaujas).

Maģistra darba ievada visiem elementiem ir jābūt savstarpēji loģiski saskaņotiem. Šāda saskaņa liecina par darba autora ieceres skaidrību un mērķtiecību, un ir viens no svarīgiem darba vērtēšanas kritērijiem.

3.5. Darba pamatdaļa

Maģistra darba pamatdaļā ietver ievadā izvirzītās problēmas teorētisku un pētniecisku jeb empīrisku risinājumu. Maģistra darba pamatdaļu nosacīti veido teorētiskā daļa un empīriskā daļa, kas sadalītas nodaļās. Apjoma ziņā lielas nodaļas lietderīgi sadalīt apakšnodaļās. Nodaļu un apakšnodaļu skaits netiek reglamentēts – tas izriet no darba apjoma un satura (parasti 3-5). Nodaļai nedrīkst būt tikai viena apakšnodaļa. Lai izvairītos no darba sadrumstalotības, apakšnodaļa nevar būt īsāka par divām lappusēm.

Darba teorētiskā daļa tiek veidota kā **teorētiska diskusija**, apkopojot dažādu autoru izvirzīto interpretāciju, teoriju salīdzinājumu un faktu materiālu, uz kuru pamata tiek veikta darbā **izvirzītās problēmas analīze**, sniedzot vispusīgu ieskatu problēmas līdzšinējā teorētiski praktiskajā izpētē un atspoguļojot jaunākos publicētos pētījumu un diskusiju rezultātus; jādod pamatjēdzienu (kas veido temata un mērķa formulējumus) definīciju skaidrojums.

Ieteicams darba izstrādei apkopot arī starptautisko un nacionālo pieredzi autora izvēlētajās problēmas risināšanā, akcentējot pozitīvās iezīmes vai trūkumus. Teorētiskās daļas izstrādē liela nozīme ir literatūras un informācijas avotu kritiskai izpētei un, gadījumā, ja autora domas būtiski atšķiras no izmantotajā literatūrā atrodamiem atzinumiem, jāsniedz pārliecinošs sava viedokļa pamatojums – kura autora (diskusijas dalībnieka) secinājumiem autors piekrīt vai nepiekrīt un kāpēc. Teorētiskās nodaļas nedrīkst būt tikai citu autoru atziņu apkopojums, obligāti ir jāparāda arī paša autora viedoklis un vērtējums. Teorētiskās nodaļas nevar būt anotācijas formā vai atstāstījums par izlasītajiem darbiem. Visām nodaļām jābūt savā starpā loģiski saistītām, jāveido pārejas uz katru nākamo nodaļu/apakšnodaļu. Nodaļas sākumā var ievietot dažas rindkopas vispārēja saistoša teksta, kas paskaidro nodaļā aplūkojamus jautājumus un saista attiecīgo nodaļu ar pārējo tekstu.

Teorētiskā daļa var ietvert ar tematu saistīto attīstības plānošanas dokumentu un normatīvo aktu analīzi, īpaši tajos gadījumos, kad tie saistīti ar Eiropas Savienības fondu līdzekļu izmantošanu konkrētās jomas projektiem.

Pētnieciskā jeb empīriskā daļa ir paša autora oriģināls ieguldījums problēmas izpētē un/vai risinājumā, pamatojoties uz iepriekš veikto teorētisko analīzi un izstrādāto metodoloģiju. Tajā darba autoram jāapliecina prasme patstāvīgi veikt pētījumu un analizēt empīriskos datus. Maģistra darba teorētiskajās nodaļās tiek radīts konceptuālais ietvars empīriskajam pētījumam, līdz ar to darba teorētiskajai un empīriskajai daļai ir jābūt savstarpēji cieši un loģiski saistītām, jo teorētiskās atziņas tiek pārbaudītas empīriski. Maģistra darba empīriskajā daļā jāatspoguļo pētījuma metodoloģija (parasti kā pirmā no pētnieciskās daļas apakšnodaļām), iegūto datu analīze un pētījuma rezultāti. Pētījuma metodoloģijas ietvaros:

- tiek pamatota izmantotā pētnieciskā pieeja;
- tiek pamatots un raksturots datu ieguvei izmantotais pētījuma instrumentārijs (piemēram, aptaujas anketas, interviju vadlīnijas, novērošanas kartes, kontentanalīzes kodu matricas u.c.);
- tiek pamatots, kā teorētiskās atziņas tiks pārbaudītas empīriski (kā tiks sasniegts pētījuma mērķis, pierādīta hipotēze vai sniegtas atbildes uz pētnieciskajiem jautājumiem);
- tiek pamatota un raksturota pētījuma izlase, atbilstoši izvēlētajai datu ieguves metodei/metodēm (respondenti, eksperti, sekundāro datu masīvi, izvēlētie teksti diskursa analīzei u.tml.);
- apraksta lauka darba norisi (kur, kad un kā tika iegūti dati, kā noritēja datu ieguves process);
- jāiezīmē, kā tiks analizēti iegūtie dati (analīzes struktūra, izmantotās metodes).

Iegūto datu analīze tiek veidota, pamatojoties uz teorētiskajā daļā aprobēto informāciju, līdz ar to apliecina maģistra darba autora prasmi veikt pētījumu, izmantojot apgūtās zināšanas, informatīvos materiālus un datus. Empīriskā materiāla apstrādei jāizmanto sociālajās zinātnēs lietotās kvalitatīvo un kvantitatīvo datu apstrādes un analīzes metodes. Iegūtos datus nepieciešamības gadījumos atspoguļo tabulās un attēlos, obligāti sniedzot tajās ietvertās informācijas un konstatēto tendenču un likumsakarību analītisku vērtējumu.

Empīrisku datu analīzes ietvaros maģistra darba autoram ir jāparāda empīrisku datu sasaiste ar teorētiskajām atziņām. Noteikti jāsniedz atbildes uz pētnieciskajiem jautājumiem, jānorāda, kas apstiprina (vai neapstiprina) ievadā izvirzīto hipotēzi. Ja tas loģiski izriet no veiktā pētījuma, ieteicama arī diskusija un ierosinājumi turpmākajiem pētījumiem par maģistra darba ietvaros apskatīto pētījuma problēmu, reflektējot par autora paša paveikto konkrētas tēmas izpētē.

3.6. Secinājumi un priekšlikumi

Secinājumi un priekšlikumi ir maģistra darba noslēdzošā daļa, kurai ir vislielākā nozīme tā aizstāvēšanā. Secinājumi un priekšlikumi jāraksta tēzu veidā un jānumurē ar arābu cipariem. Secinājumos autoram jāparāda, ka maģistra darba mērķis ir sasniegts, uzdevumi izpildīti, kādas ir atbildes uz pētnieciskajiem jautājumiem un vai hipotēze ir apstiprinājusies (daļēji hipotēze apstiprināties nevar, tādēļ, lai no tā izvairītos, vēlams izvirzīt nevis vienu vispārīgu hipotēzi, bet 2-3 konkrētas, ierobežotas hipotēzes). Secinājumos nav pieļaujami citāti no citu autoru darbiem. Secinājumos darba autors var atspoguļot idejas arī turpmākajiem pētījumiem.

Secinājumi:

- ir tieši saistīti ar darba mērķi un uzdevumiem;
- atspoguļo svarīgākās atziņas, kas izriet no maģistra darba satura;
- tiek pamatoti ar svarīgākajiem datiem un faktiem, kas ir norādīti darbā.

Par katru maģistra darba nodaļu ir ieteicams veidot 1-2 secinājumus, bet par empīrisko pētījumu vairāk. Tie nedrīkst būt savstarpēji pretrunīgi un nedrīkst atkārtot analīzes tekstu. Secinājumi pēc būtības ir vispārīgāki par analīzi (tur netiek atkārtots % sadalījums vai interviju citāti, tomēr paustajai domai jābūt precīzai un situāciju raksturojošai.

Priekšlikumi:

- izriet no maģistra darba veiktās datu analīzes, pētījumiem un izdarītajiem secinājumiem;
- ir pamatoti, konkrēti, adresēti noteiktam izpildītājam un ir realizējami praksē.

Priekšlikumos akcentē darbā pamatotās rekomendācijas problēmas risināšanai, trūkumu novēršanai vai pozitīvās pieredzes izmantošanai. Priekšlikumus nedrīkst formulēt nekonkrētā, vispārinātā veidā, piemēram, „*sakārtot likumdošanu*”, „*radīt organizācijai labvēlīgu vidi*” – autoram ir konkrēti jānorāda, kas, kam un kāpēc būtu jādarā.

3.7. Izmantotā literatūra

Izmantotā literatūra ir visu grāmatu, rakstu, tekstu un citas informācijas uzskaitījums, uz ko ir atsaucies maģistra darbā un kas ir izmantota tā izstrādes gaitā, literatūras sarakstā to uzrādot oriģinālvalodā. Literatūras sarakstā nedrīkst ievietot avotus, uz kuriem nav atsaucies darbā.

Maģistra darba izstrādē jāizmanto fundamentālu zinātnisko pētījumu rezultāti, kā arī publikācijas starptautiski citējamās rakstu krājumos. Darbā nav pieļaujamas atsauces uz Vikipēdiju un nepublicētiem lekciju materiāliem, arī mācību grāmatu izmantošana, kas nav uzskatāms par atbilstošu maģistra darba līmenim.

Nepieciešamais literatūras un informācijas avotu, likumu un normatīvo dokumentu skaits atkarīgs no maģistra darba temata. Minimālais izmantojamo literatūras avotu skaits maģistra darbam ir 50, no kuriem 20 ir svešvalodās publicētie literatūras avoti.

3.8. Pielikumi

Pielikumos pievieno dokumentus un informatīvos datus, ja tie ir pārāk detalizēti un apjomīgi, lai tiktu ievietoti pamattekstā.

Pielikumos iekļauj dokumentus, kas ir lietoti kā pētniecības instruments (piemēram, aptaujas anketas, intervijas jautājumus, vismaz 3 interviju transkriptus⁸), plašus analītiskus aprēķinus, apjomīgas tabulas, kuras satur informāciju, kas izmantota darbā izdarītajos aprēķinos, instrukcijas, nolikumus, tehniskos datus u.c. materiālus. Ja par attēliem un tabulām ir tikai atsaucē, bet tās sīkāk neiztirzā, tad tās pievieno pielikumā.

⁸ Visiem pārējiem transkriptiem un/vai aizpildītajām anketām jābūt atsevišķā mapē, ko studējošais ņem līdzi uz aizstāvēšanu. VPK un recenzentam ir tiesības pieprasīt uzrādīt ar datu primāro apstrādi saistītos materiālus.

Pielikumus atdala ar atsevišķu lapu, kuras centrā novietots virsraksts PIELIKUMI (noformēts kā galvenās nodaļas virsraksts bez numura) un šo lapu numurē, iekļauj kopējā lappušu skaitā un ietver saturā. Pielikumus neieskaita maģistra darba kopējā apjomā, to lapas nenumurē, bet katram jaunam pielikumam lapas augšējā labajā stūrī norāda pielikuma kārtas numuru (piemēram, 1. pielikums). Ja pielikums ir uz vairākām lappusēm, tad uz nākošajām lappusēm pie pielikuma kārtas numura norāda „turpinājums”, piemēram, 1. pielikuma turpinājums.

4. MAĢISTRA DARBA NOFORMĒJUMS

4.1. Vispārīgās prasības

Teksts ir rakstāms valsts valodā, ievērojot šādas prasības:

- izklāstam jābūt precīzam, skaidram, loģiskam un konkrētam;
- jauna doma jāsāk rakstīt jaunā rindkopā;
- jauna nodaļa jāsāk rakstīt jaunā lappusē, bet apakšnodaļas – tajā pašā lappusē;
- katrai nodaļai jānorāda kārtas numurs (ar arābu cipariem) un virsraksts;
- apakšnodaļām jānorāda ar nodaļas numuru saistīts numurs un virsraksts.

Students ir darba autors. Nav pieļaujama vietniekvārda „es” un darbības vārda pirmajā personā lietošana – informāciju jāpasniedz, nenorādot konkrētu darītāju, piemēram, „*pēc pētījuma rezultātiem var secināt, ka ...*”. Vēlams lietot formu „*autors uzskata*”, „*pēc autora domām*”. Var izmantot ciešamo kārtu, piemēram, „*nodaļā tiek pētīts, atklāts*”.

4.2. Teksta noformēšana

Darbam ir jābūt uzrakstītam un noformētam vizuāli viegli uztveramam un jāatbilst šajos norādījumos izvirzītajām prasībām:

- tekstu izvieto uz A4 standarta formāta lapām (210 mm×297 mm);
- tekstu izlīdzina abās malās (*Justify*), no kreisās malas atstājot 35 mm, no lapas augšas, apakšas un labās malas – 25 mm;
- pamattekstā rakstības burtu lielums ir 12 punkti (*pt*), nodaļu virsrakstiem 14 pt, treknie, lielie burti (*Bold, All Caps*), apakšnodaļu virsrakstiem burtu lielums ir 12 pt, treknie burti (*Bold*). Atstarpe pirms apakšnodaļas virsraksta 12 pt, aiz virsraksta 6 pt;
- katra nodaļa jāsāk jaunā lapā, atstarpe aiz virsraksta 18 pt, ja tam seko nodaļas teksts, bet 12 pt, ja seko apakšnodaļas virsraksts (*After 18 pt vai 12 pt*). Ja nodaļa tiek dalīta apakšnodaļās, pirmās apakšnodaļas virsraksts seko tūlīt aiz galvenās nodaļas virsraksta;
- apakšnodaļas nav jāsāk jaunā lapā, tomēr vienā lapā ir jāatrodas virsrakstam un vismaz divām rindām no apakšnodaļas teksta pirmās rindkopas (nav pieļaujams virsraksta novietojums lapas apakšā, ja nodaļas teksts sākas nākamajā lapā, kā arī gara virsraksta sadalījums divās lapās);
- virsraksti jānovieto rindas centrā, neveidojot atkāpi no lapas malas. Tos numurē automātiski ar arābu cipariem (izņemot satura, ievada, secinājumu, priekšlikumu un izmantotās literatūras saraksta virsrakstus). Virsraksta beigās punktu neliek. Apakšnodaļas numurs ietver galvenā līmeņa nodaļas numuru un kārtas numuru nodaļas ietvaros, piemēram, *1.1., 1.2., 2.1., 2.2. utt.*;
- fonts – *Times New Roman*;
- intervāls starp rindām – *1.5 lines*;
- atkāpe no malas, sākot jaunu rindkopu – *10 mm*;
- lapu skaitīšanu sāk ar titullapu, bet lappušu numerāciju sāk ar nākamo lapu aiz satura (ar ievadu). Numurus raksta lapas apakšā labajā pusē (*Bottom of page, Right*) ar arābu cipariem, kuru lielums ir 12 pt;
- kā daļskaitļa dalītāju lieto punktu, nevis komatu;

- starp skaitli un mērvienību ir jābūt cietai atstarpei (*ctrl+shift+space*), piemēram, *5 h, 3 gab.*, izņemot % zīmi, jo starp to un skaitli atstarpi neliek, piemēram, *3%*;
- visā tekstā ir jālieto vienādas aizzīmes (*Bullets*). Šajā gadījumā teksts var sekot ar lielo vai mazo burtu;
- ja uzskaitījumu numerācijai tiek lietots skaitlis ar punktu (šajā gadījumā pirms uzskaitījuma neliek kolu un teksts seko ar lielo burtu, beigās liekot punktu) vai skaitlis/burts ar iekavu (šajā gadījumā pirms uzskatījuma liek/neliek kādu no pieturzīmēm (izņemot punktu), teksts seko ar mazo burtu un starp uzskatījumiem lieto komatu vai semikolu).

4.3. Tabulu noformēšana

Lai būtu vieglāk uztverama analītiskā informācija, ieteicams darbu papildināt ar tabulām un attēliem, tomēr darbā nedrīkst vienu un to pašu informāciju atspoguļot divas reizes, t.i., autoram ir jāizvēlas kā uzskatāmāk parādīt datus un informāciju – tabulas vai attēla veidā.

Katrai tabulai jānorāda kārtas numurs nodaļas ietvaros. Tabulas numurē ar diviem skaitļiem, lietojot arābu ciparus, no kuriem pirmais nozīmē nodaļas numuru, bet otrais – tabulas kārtas numuru nodaļā. Numuru raksta virs tabulas labajā pusē, piemēram, 3.1. tabula. Katrai tabulai ir jādod tās saturam atbilstošs virsraksts. Tabulu virsrakstam jābūt horizontāli centrētam, lielums 12 pt, treknie burti (*Bold*), to novieto jaunā rindā un beigās punktu neliek. Tabulas „galvas” daļā teksts tiek centrēts, to noformējot trekniem burtiem (*Bold*). Tabulai ir jābūt visa teksta platumā (*Auto Fit Window*).

Tabulas nosaukumam jāatbild uz jautājumiem: Kas? Kur? Kad? un Kādās mērvienībās? (skat. piemērus). Mērvienības neuzrāda, ja tās nav loģiski iespējamās (piemēram 3.1.). Ja tabulā sakārtotā informācija ir dažādās un atšķirīgās mērvienībās, tad tabulas nosaukumā mērvienības neuzrāda, bet tās izvieto ailē pie attiecīgā rādītāja nosaukuma. Mērvienību tabulas nosaukumā atdala ar komatu.

Tabulā jābūt vismaz trīs rindām (*Rows*) un, iekļaujot kvantitatīvos rādītājus, - vismaz trīs kolonnām (*Columns*).

Tabulas darbā ir jāizvieto iespējami tuvu pēc pirmās norādes uz tām. Tabulu satura skaidrojumam un secinājumiem, kādi no tām ir izdarāmi, vienmēr ir jābūt ietvertiem tekstā. Tabulā sniegto datu interpretācija ir darba autora obligāts uzdevums.

Katrai tabulai ir jānorāda šīs tabulas izveides avots. Avota norādi veido kā atsauci. Atsauces noformēšanu skatīt 4.6. apakšnodaļā *Atsauču veidošana*.

Statistikas prakse ir radījusi statistisko tabulu pareizas izveidošanas vispārīgus nosacījumus. Svarīgākie no tiem ir šādi:

- tabula nedrīkst būt pārāk liela un sarežģīta. Vienas lielas tabulas vietā labāk ir izveidot divas vai vairākas mazas tabulas. Ja tabula pārsniedz puslappas apjomu, tā pievienojama pielikumā;
- labāk ir tabulu veidot garāku, nevis izvērst to platumā;
- ja tabula ir jādala un daļa tabulas tiek pārnesta uz nākamo lappusi, tad augšējā labajā stūrī virs tabulas raksta tabulas numuru un vārdus „tabulas turpinājums”

trekniem burtiem (*Bold*) un tiek atkārtota tabulas „galvas” daļa (piemēra 3.1. tabula). Kā tabulas turpinājums drīkst būt ne mazāk kā divas rindas (*Rows*). Ja tabulas galvas daļa ir liela, tad šīs ailes ir jānumurē, turpinājumā lietojot tikai šos numurus;

- vairāk teksta jāraksta tabulas rindās, mazāk – aīļu virsrakstos;
- tabulā pareizi jāuzrāda un jāizvieto mērvienības. Nav ieteicams mērvienībām izveidot īpašu aili, labāk tās rakstīt tekstā aiz attiecīgā rādītāja nosaukuma;
- tabulā jābūt aizpildītām visām rūtiņām. Ja parādība nav novērota, rūtiņā liek svītru (-), ja parādība ir, bet par to nav ziņu, liek trīs punktus (...), ja kādas rūtiņas aizpildīšana loģiski nav iespējama, raksta krustiņu (X);
- rakstzīmju lielums tabulās ir 10-12 pt;
- visām tabulām ir jābūt avotam, ko noformē slīprakstā (*Italic*), beigās liekot punktu. Burtu lielums 11 pt un atstarpes before 0 pt, after 6 pt.

Tabulu noformēšanas piemēri

3.1.tabula

Dzīves kvalitātes definēšana dažādu zinātņu nozaru ietvaros

Zinātne	Nozīmīgākie definīcijas fragmenti	Avots
Filozofija	nepieciešamība nošķirt tos faktoros, kas uztur dzīvību un kas pastiprina vai vājina spēju baudīt dzīvi , no tiem, kuru dēļ mēs vēlamies palikt dzīvi	Garratt, 1994
Sociālās zinātnes	kā vidējais svērtais , salīdzinot dažādus rādītājus	Kuhneman, 1999
	ienākumu līmenis parasti tiek saistīts ar apmierinātību un laimi konkrētās valstīs un konkrētā laikā, augstāks nacionālo ienākumu līmenis nerada augstāku vidējo apmierinātības līmeni nācīgas līmenī	Lends, 2002
	zināmā mērā amorfa, daudzslāņaina un kompleksa koncepcija ar daudziem un dažādiem komponentiem – objektīviem un subjektīviem , makro – sociāliem faktoriem un mikro – individuāliem faktoriem, pozitīviem un negatīviem aspektiem, kas daudzveidīgi mijiedarbojas savā starpā	Walker, 1995

3.1. tabulas turpinājums (ja tā pāriet jaunā lapā)

Zinātne	Nozīmīgākie definīcijas fragmenti	Avots
Gerontoloģija	dzīves kvalitāte gados veciem cilvēkiem ir atkarīga no rezervēm – resursiem un zināšanām , kuras ir uzkrātas dzīves gaitā, piem., personīgais sociālais atbalsts, sociālais kapitāls, sociālā iemaņas, materiālie resursi u.c.	Grundy, 2004
	dzīves kvalitāte ir refleksīvs jēdziens , kas atspoguļo kopējo attīstību , tas ir līmenis, kurā indivīds var apmierināt visas savas vajadzības	Bosch, 2005
Medicīna	objektīvu un subjektīvu dimensiju savstarpējās mijiedarbības kopums, tas ir indivīda personiskās un vides sistēmas multidimensiāls izvērtējums, ņemot vērā gan personiskos, gan sociāli ekonomiskos kritērijus	Lawton, 1991
	sociālo, veselības, ekonomisko un vides apstākļu mijiedarbības produkts, kas ietekmē cilvēka un sociālo attīstību	Kanādas soc. attīst.padome
Psiholoģija	subjektīvā labklājības definīcijā ir trīs komponenti: patīkams afekts, nepatīkams afekts, apmierinātība, kur 1)augsts patīkamā afekta līmenis + zems nepatīkamā afekta līmenis = laimīgs ; 2)zems patīkamā afekta līmenis + augsts nepatīkamā afekta	Diener, Lucas, 1999

	līmenis = nelaimīgs.
--	-----------------------------

Avots: autora veidots (Smith, 2000; Phillips, 2006^c; Brown, 2004; Walker, 2005; Bosch, 2005; Kuhneman, Schwarz, 1999; Borgatta, 2002).

3.2.tabula

Kredīta atmaksas (pirkumi un aizdevumi) un kopējo mājokļa izmaksu finansiālais slogs pensionāriem Latvijas reģionos 2007. gadā, % (n=1971)

Indikatori	Teritorija	Pensionāru vērtējums		
		sagādā lielas grūtības	sagādā nelielas grūtības	nemaz nesagādā grūtības
Kopējo mājokļa izmaksu finansiālais slogs	Rīga	35.5	50.2	14.3
	Pierīga	36.1	56.8	7.1
	Vidzeme	37.4	52.5	10.0
	Kurzeme	30.8	53.5	15.8
	Zemgale	43.5	39.2	17.3
	Latgale	46.8	42.2	11.0
Pirkumu kredīta un aizdevumu atmaksas finansiālais slogs	Rīga	7.4	57.4	35.3
	Pierīga	10.5	78.9	10.5
	Vidzeme	47.8	43.5	8.7
	Kurzeme	11.1	60.0	28.9
	Zemgale	43.4	43.4	13.2
	Latgale	23.7	55.3	21.1

Avots: autora pētījums, izmantojot CSP EU-CILC anonimizētu datu bāzi.

4.4. Attēlu noformēšana

Visas ilustrācijas – shēmas, diagrammas, zīmējumus, kartes utt. sauc par **attēliem**. Tos ievieto darbā iespējami tuvu pēc norādes uz tiem tekstā. Attēli ir jāizvieto tā, lai tie būtu ērti pārskatāmi un lasāmi teksta lasīšanas virzienā vai arī pagriežot darbu par 90° pulksteņa rādītāju kustības virzienā.

Attēlus numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros. Piemēram, 3.1. att., 3.2. att.

Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, kuru raksta zem attēla vidū, vienā rindā ar kārtas numuru, burtu lielums 12 pt, treknie burti (*Bold*), atstarpe pēc virsraksta – 6 pt. Attēlu nosaukumiem jādod atbildes uz jautājumiem: **Kas? Kur? Kad? un Kādās mērvienībās?** (skatīt piemēru 3.2., 3.3.att.). Mērvienības neuzrāda, ja attēlā tiek atspoguļota informācija ar divām dažādām mērvienībām un ja tās nav loģiski iespējamā (piemēra 3.4., 3.5. un 3.6. att.). Aiz attēla nosaukuma **punktu neliek**. Mērvienības attēla nosaukumā atdala ar komatu.

Fonu **tonējumus** un attēla norobežojošo **ierāmējumu nelieto**. Attēlā tīklu līniju biezums ir ¼ jeb 0.25 pt un ciparu/burtu lielums – 10-12 pt. Attēlos jāizvairās no uzrakstiem uz tiem; to vietā lietojami cipari un simboli, kurus atšifrē zem attēla. Saīsinājumu un simbolu atšifrējuma burtu lielums ir 10 pt. Attēls ir jāizvieto lapas vidū – jābūt centrētam. Starp attēlu un tekstu ir jābūt atstarpei 6 pt.

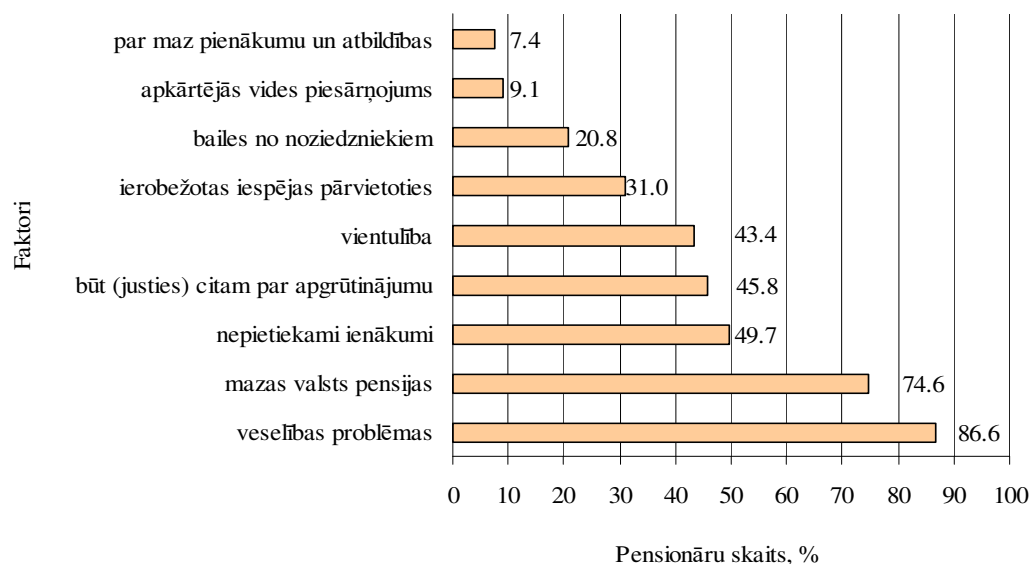
Obligāti jābūt definētām x un y asīm.

Katram attēlam norāda šī attēla izveides avotu. Avota norādi veido uzreiz zem attēla kā atsauci. Visiem attēliem ir jābūt avotam, ko noformē slīprakstā (*Italic*), beigās liekot punktu. Burtu lielums 11 pt un atstarpes before 0 pt, after 6 pt.

Shēmās bultiņas lieto tikai attēlojot procesu, bet strukturālās shēmās lieto līnijas. Visām shēmas vienībām obligāti jābūt saistītām ar citām vienībām, un attēlam ir jābūt saprotamam arī tad, ja tas tiek skatīts atsevišķi no teksta.

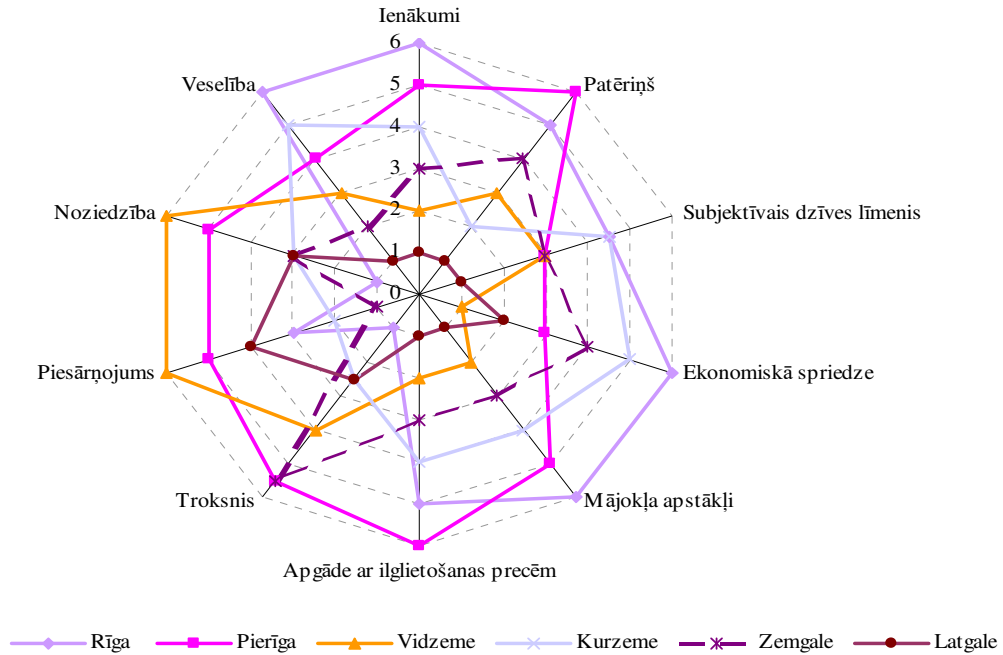
Attēlu tehniskais izpildījums: fotogrāfijas ieteicams ieskenēt, grafikus veidot ar *MS Excel* vai citām datorprogrammām.

Attēlu noformēšanas piemēri

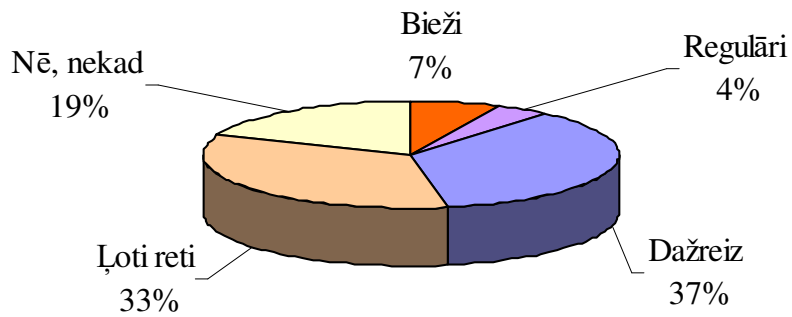

Avots: autora pētījums, izmantojot Zemgales aptaujas datu bāzi 2009. gadā.

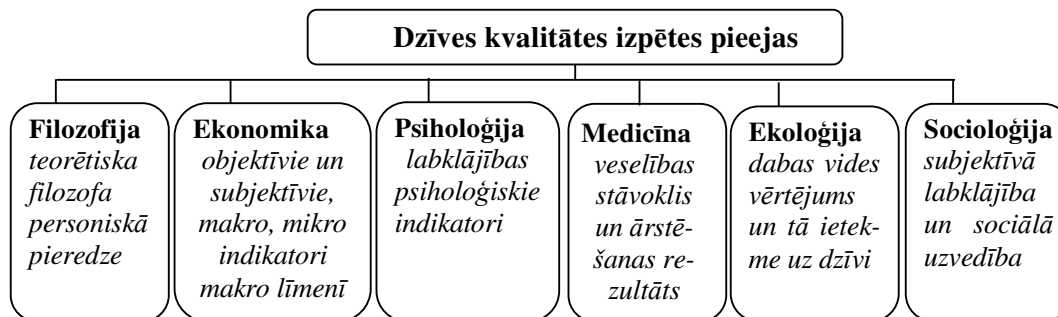
3.1. att. Nozīmīgākie faktori novecošanas procesā Zemgales reģiona pensionāru pašvērtējumā 2009. gadā (n=461)

Avots: autora pētījums, izmantojot CSP MBA un EU-CILC anonimizētu datu bāzi.
 4.2. att. **Pensionāru dzīves kvalitātes salīdzinājums raksturojošo rādītāju grupās Latvijas reģionos 2007. un 2008. gadā (pēc rādītāju ranžējuma 6 - augstākais vērtējums...1 - zemākais vērtējums)**

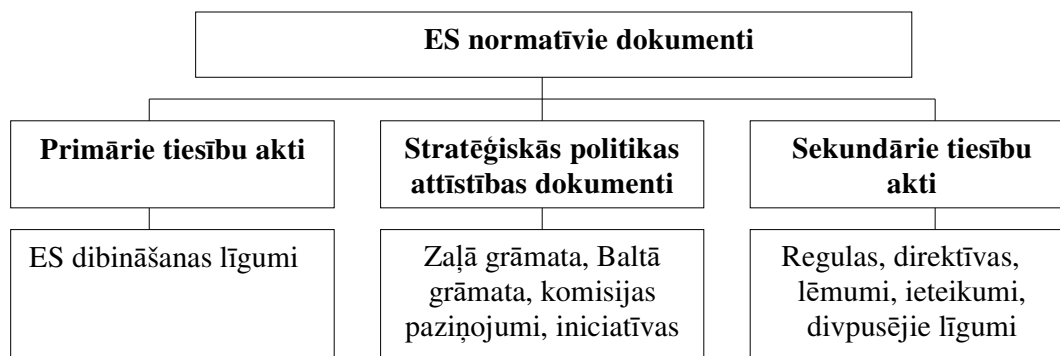

Avots: autora pētījums, izmantojot Zemgales aptaujas datu bāzi 2009. gadā.
 3.3. att. **Zemgales reģiona pensionāru iespējas ietaupīt līdzekļus, % (n=461)**

Avots: autora veidots balstoties uz literatūras studijām.

3.4. att. Dzīves kvalitātes izpētes pieejas dažādās zinātnēs

Avots: autora veidots pēc Rokasgrāmata praktiskam darbam, 2010.

3.5. att. Eiropas Savienības normatīvo aktu sistēma

Avots: Valsts reģionālās attīstības aģentūra, 2012.

3.6. att. Īpaši atbalstāmās teritorijas Latvijā 2011.-2012. gadā

4.5. Formulu noformēšana

Darbā norādītās formulas numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros.

Formulas numuru raksta lapas labajā pusē attiecīgās formulas zemākās rindas līmenī un iekļauj iekavās. Pēc formulas liekams komats. Burtu, ciparu un simbolu izmēri – 12 pt. Formulu centrē. Formulas veido ar *Microsoft Equation 3.0* komandu palīdzību (*Insert/ Object/ Microsoft Equation 3.0*).

Formulām, kuras atvasinājis vai sastādījis autors, ir jādod atsauce, piemēram, „...formulu (3.1.) sastādījis autors”. Atsaucoties tekstā uz formulu, jānorāda tās numurs iekavās, piemēram, „Pēc formulas (3.1.) aprēķina...”. Formulām, kas aizgūtas no literatūras un citiem avotiem, dod attiecīgas atsauces uz tiem, piemēram, „Izmantojot ekspertu vērtējumu apstrādes statistiskās metodes, tika aprēķināts katra faktora vidējais ekspertu vērtējums, izmantojot 3.1. formulu.”

Formulas noformēšanas piemērs

$$\bar{v}_j = \frac{\sum_{i=1}^k v_{ij}}{k}, \quad (3.1.)$$

kur $\sum_{i=1}^k v_{ij}$ – ekspertvērtējuma summa;

v_{ij} – i -tā eksperta j -tā faktora vērtējums (100 ballu sistēmā);

k – ekspertu skaits. (Vasermanis u.c., 2002)

4.6. Atsauču veidošana

Atsauce ir īsa norādes forma, kas ļauj konstatēt, no kāda izdevuma ņemta ideja vai citāts, kā arī noteikt tā atrašanās vietu (lappusi) šajā avotā.

Atsauces uz citu autoru tiešiem vai pārfrāzētiem citātiem, attēliem, formulām, skaitlisko materiālu, faktiem, kā arī atzinumiem un aizgūtām domām, jāveido jebkurā pētniecības darbā. Citāti jāraksta pēdiņās. Citu autoru domu atstāstījums nav jāraksta pēdiņās, bet tam ir jābūt objektīvam.

Nav pieļaujama teksta pārrakstīšana no grāmatām, kā arī autora domu atstāstījums, nenorādot atsauci uz citēto darbu. Konstatējot šādu pārkāpumu, iesniegtā darba autoram tiek liegta iespēja aizstāvēt darbu.

Atsauces izmanto kopā ar bibliogrāfisko norāžu sarakstu, lietojot pirmā elementa un datējuma metodi – citējuma beigās tekstā iekavās tiek uzrādīts *citējamā dokumenta autors vai nosaukums un izdošanas gads*.

Ja izmantotam avotam nav norādīts gads, tad lieto [b.g.]

Ievietojot atsauci teikuma beigās, punktu liek aiz iekavām.

Atsaucei var likt slīprakstā, bet tam ir jābūt noformētam vienādi visā darbā.

Piemērs

Teksts (Eko, 2006).

Teksts (Personības attīstība ģimenē..., 1999).

Izmantotā literatūra

1. Eko U. (2006) *Kā uzrakstīt diplomdarbu*. Rīga: Jāņa Rozes apgāds. 314 lpp.

.....

5. *Personības attīstība ģimenē, skolā un augstskolā* (1999): zinātnisko rakstu krājums. Latvijas Universitāte: Pedagoģijas un psiholoģijas institūts; red. S. Kramēna. Rīga: Mācību apgāds NT. 90 lpp.

Ja izmantoti *vairāki viena un tā paša autora darbi*, kas izdoti vienā un tajā pašā gadā, un diviem vai vairākiem dokumentiem pirmais elements un izdošanas gads sakrīt, tad aiz gada uzrāda mazo latīņu alfabēta burtu (a, b, c utt.), kas pievienots avota norādei arī izmantotās literatūras sarakstā.

Piemērs

Teksts (Repše, 2000a).

Teksts (Repše, 2000b).

Izmantotā literatūra

1. Repše G. (2000a) *Īkstīte*. Rīga: Pētergailis. 182 lpp.

2. Repše G. (2000b) *Tuvplāni: Džemma Skulme*. Rīga: Jumava. 130 lpp.

Ja izmantotai grāmatai *ir divi autori*, tad atsaucē uzrāda abus autorus un izdošanas gadu.

Piemērs

Teksts (Petrova, Jermolajeva, 2007).

Izmantotā literatūra

Petrova I., Jermolajeva E. (2007) *Eiropas valstu pieredze teritoriālajā mārketingā un tās izmantošanas iespējas Latvijā*. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds Saule. 160 lpp.

Ja izmantotai grāmatai ir trīs vai vairāki autori, tad atsaucē uzrāda pirmo no autoriem (pirmais elements), kādā tie norādīti titullapā un „u.c.”, un izdošanas gadu. Ja literatūras avots ir angļu valodā, tad raksta et al., vācu valodā – u.a., krievu valodā – и др.

Piemērs

Teksts (Ancāne u.c., 1998).

Izmantotā literatūra

Ancāne S., Bondars A., Kļava J. (1998) *Talsu rajona lauku uzņēmēju problēmas*. Rīga: Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts. 129 lpp.

Ja darbā tiek izmantots citāts, tad citējamo daļu no pārējā teksta atdala ar pēdiņām vai citātu liek kursīvā un aiz izdevuma gada norāda citāta lpp.

Piemērs

Kā atzīmē H. Gudjons (1998, 256), *mācības ir pārāk apjomīgs process, lai to izmēloši varētu izskaidrot ar viena vienīga didaktiska modeļa palīdzību*.

Kā atzīmē H. Gudjons (1998, 256), „mācības ir pārāk apjomīgs process, lai to izmēloši varētu izskaidrot ar viena vienīga didaktiska modeļa palīdzību”.

Vērtējošās domāšanas prasme ir spēja objektīvi analizēt informāciju un iegūt personīgo pieredzi. Prasme kritiski domāt var stiprināt garīgo (psihisko) veselību (Rubana, 2002, 18).

Ja literatūras avots nav latviešu valodā, tad pamatdarba tekstā autora uzvārdu pirmajā tā lietošanas reizē latvisko atbilstoši 2004. gada 2. marta MK noteikumiem Nr. 114 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”⁹ un iekavās raksta uzvārdu oriģinālvalodā slīprakstā (*Italic*).

Piemērs

A. Derkačs (Деркач) (2002, 308-309) devis šādu profesionālisma definīciju: *tā ir integrāla psiholoģiska cilvēka darbību raksturojoša īpašība, kura atspoguļo viņa profesijas pārvaldīšanas līmeni un raksturu un nozīmē, ka cilvēks izpilda savus profesionālos pienākumus augstā līmenī*.

V. Janks (Jank) un H. Meijers (Meyer) (2002, 98) atzīmē, ka *kopš pagājušā gadsimta divdesmitajiem gadiem Vācijā ir attīstījušās daudzas didaktiskās teorijas un modeļi*.

Atsauces tekstā uz izmantotiem likumiem un citiem normatīvajiem dokumentiem veido pēc pirmā elementa un datējuma metodes, t.i., atsaucē norāda pirmos trīs vārdus un izdošanas gadu. Ja vairākiem dokumentiem pirmie divi vārdi un gadi sakrīt, tad aiz gada uzrāda mazo latīņu alfabēta burtu (a, b, c utt.), kas pievienots avota norādei arī izmantotās literatūras sarakstā.

Piemērs

Teksts ... (Aizsargjoslu likums, 1997).

Teksts (Vides aizsardzības likums, 2006).

Teksts ... (Noteikumi par ūdens ..., 2001).

Teksts ... (Padomes regula (EK) Nr. 1083/2006, 2006).

Izmantotā literatūra

1. Aizsargjoslu likums (1997): LR likums. *Latvijas Vēstnesis*, Nr. 56/57, 25. februārī, 1.-3. Lpp.

2. *Vides aizsardzības likums* (2006): LR likums [tiešsaiste] [skatīts 2011. g.

⁹ <http://likumi.lv/doc.php?id=85209>

25. maijā]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=147917&from=off>.

3. *Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem* (2001): Ministru kabineta 2001. gada 18. decembra noteikumi Nr. 531 [tiešsaiste] [skatīts 2009. g. 25. maijā]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=56960>.

4. *Padomes regula (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar kuru paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas reģionālo attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ regulu (EK) Nr. 1260/1999* [tiešsaiste] [skatīts 2011. g. 28. nov.]. Pieejams: http://www.esfondi.lv/upload/05-saistosie_dokumenti/es_regulas/2006-07-11_regula_1083_2006_LV.pdf.

Atsauces tekstā uz elektroniskiem resursiem. Ja citējamais darbs nav pieejams drukātā veidā, bet tas ir pieejams elektroniski (interneta resurss vai CD), to var citēt tāpat kā drukātu materiālu.

Piemērs

Teksts (Paršova, 2009).

Izmantotā literatūra

Paršova V. (2009) *Nekustamā īpašuma formēšana* [elektroniskais resurss]: mācību grāmata. Jelgava: LLU. 288 lpp. CD.

Atsauces tekstā uz interneta resursiem

Piemērs

Teksts (Libkovska, 2007).

Teksts (Kadastrālā vērtēšana, [b.g.]

Izmantotā literatūra

1. Libkovska U. (2007) *Profesionālās izglītības attīstības tendences mūsdienu ekonomiskajos apstākļos* [tiešsaiste] [skatīts 2012. g. 8. febr.]. Pieejams: www.dukonference.lv/raksti_pdf/Libkovska+.pdf.

2. *Kadastrālā vērtēšana* [tiešsaiste]: VZD [skatīts 2012. g. 12. febr.]. Pieejams: <http://www.vzd.gov.lv/darbibas-jomas/kadastrala-vertesana>.

Ja maģistra darba autors veicis oriģinālu pētījumu, piemēram, aptauju ar anketēšanu, organizācijas SVID analīzi u.c., tad apkopotos rezultātus atspoguļojot tabulās vai attēlos kā avotu norāda: *autora pētījums, autora veidots, autora aprēķini* u.c.

4.7. Izmantotās literatūras saraksta veidošana

Izmantotie literatūras avoti tiek kārtoti vienā sarakstā alfabētiskā secībā – vispirms latīņu alfabētā un tad kirilicā (krievu valoda), vadoties pēc darba autora uzvārdiem vai darbu nosaukumiem. Viena autora dažādus darbus uzskaita alfabētiskajā secībā pēc darba nosaukuma. Materiāli, kas ir iegūti no *Interneta*, tiek iekļauti sarakstā līdztvērtīgi citiem avotiem.

- Monogrāfijas pieraksta secība: Autora uzvārds, iniciālis (gads) Monogrāfijas nosaukums: citas nosaukumziņas. Pakārtotā atbildība. Izdošanas vieta: izdevējs. Apjoms.
- Citas nosaukumziņas var būt šādas: zinātnisko rakstu krājums, starptautisko konferenču materiāli, mācību līdzeklis, mācību grāmata u.c.

- Ja tiek citēta (aprakstīta) visa grāmata, tad pirms lpp. skaita liek punktu. Pamatdarba nosaukums tiek izcelts kursīvā *Italic*;

Piemērs

1 autora darbs

Zvejnieks A. (1998) *Nodokļi un nodevas*: mācību grāmata. Rīgas Tehniskā universitāte. Inženierekonomikas fakultāte.-2.izd., pārstr. Rīga: RTU. 412 lpp.

2–3 autoru darbs

Ancāne S., Bondars A., Kļava J. (1998) *Talsu rajona lauku uzņēmēju problēmas*. Rīga: Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts. 129 lpp.

Grāmata vai rakstu krājums personas redakcijā

Zemes izmantošana un kadastrs Latvijā (2001). A. Boruka redakcijā. Rīga: LLU, Skrīveru zinātnes centrs, LR VZD. 408 lpp.

- Izdevumu sastāvdaļa (nodaļa grāmatā, monogrāfijā, publikācija no konferences materiāliem, rakstu krājumiem); Pieraksta secība: Autora uzvārds, iniciālis (gads) Nosaukums (sastāvdaļai): citas nosaukumziņas. No: Galvenā atbildība (autors). Nosaukums (pamatdokumentam): citas nosaukumziņas. Izdošanas vieta: izdevējs, atrašanās vieta avotā;
- Ja tiek izmantota daļa no grāmatas, tad pirms lpp. skaita liek komatu;
- Monogrāfiskā izdevuma sastāvdaļu no pamatdokumenta (monogrāfijas, konferences materiāla) atdala ar prievārdu „No:” vai tā ekvivalentiem (In:, B KH:);
- Pamatdarba nosaukums tiek izcelts kursīvā *Italic*.

Piemērs

1. Moulis Dž. (2003) Kultūru sadursme. **No:** Moulis Dž. *Biznesa kultūra un etiķete Eiropas valstīs*. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 46.-48. lpp.
2. Paršova V. (2001) Valsts kadastra realizācija Latvijā. **No:** *Zemes izmantošana un kadastrs Latvijā*. A. Boruka red. Rīga: LLU Skrīveru zinātnes centrs, LR Valsts Zemes dienests, 313.-365. lpp.
3. Asejeva A., Kopiks N., Viesturs D. (2008) Application of Economic-Mathematical Simulation for the Choice of the Technical Support of Technologies of Agricultural Crops. **In:** *Economic Science for Rural Development: proceedings of the international scientific conference*, No. 16. Jelgava: LLU, p. 14-19.
4. Feather J. (1998) Introduction. **In:** *The Information Society: a study continuity and change*. London, p. 11.

- Seriālizdevumu sastāvdaļa (rakstu krājums, žurnāls, avīze). Raksts no periodiska izdevuma. Pieraksta secība: Autora uzvārds, iniciālis (gads) Nosaukums (sastāvdaļai): citas nosaukumziņas. *Nosaukums* (pamatdokumentam): citas nosaukumziņas, laidiena apzīmējums, datējums, atrašanās vieta avotā;
- Seriālizdevumu sastāvdaļu bibliogrāfiskajās norādēs sastāvdaļas un pamatdokumenta atdalīšanai prievārdu „No:” vai tā ekvivalentus (In:, B KH:) nelieto.

Piemērs

Publikācija žurnālā vai avīzē

1. Riekstiņa A. (1998) Kūts gatava dažu dienu laikā: par fibrolīta plātņu pielietojumu. *Latvijas Lopkopis un Piensaimnieks*, Nr. 8, 34.-36. lpp.

2. Dzintars R. (2009) Bezdarba laika iespējas. *Latvijas Avīze*, Nr. 260, 7. oktobris, 16. lpp.

- Elektroniskie resursi. Pieraksta secība: Nosaukums [vides vai materiāla apzīmējums]: citas nosaukumi. Izdevums. Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas datējums. Apjoms. Pārskatīšanas datējums [resursa skatīšanas datējums]. Pieeja.
- Izdevums. Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas datējums. Apjoms. – šo informāciju norāda tikai tad, ja tā ir pieejama;
- [...] – kvadrātiņā lieto gadījumos, kad autors vēlas pie bibliogrāfiskā izklāsta pievienot savu komentāru, ielikt ko tādu, kas nav ņemts no paša avota. Piemēram, [b.g.] nozīmē, ka avotam nav norādīts izdošanas gads. [tiešsaiste] nozīmē, ka materiāls ir apskatīts interneta online vidē, nevis drukātā formātā.

Piemērs

1. Bērziņa M. (2008) *Zemes reforma* [tiešsaiste]. *Latvijas Vēstnesis*, Nr. 38, 26. sept. [skatīts 2009. g. 05. okt.]. Pieejams: <http://www.vestnesis.lv/pzni/index.php?menu=doc&id=181515>.
2. *Bibliotēka „gaismas pilī” vai internetā?* [b.g.] [tiešsaiste] [skatīts 2012. g. 22. janv.]. Pieejams: <http://www.dtnet.lv/raksti/LV/DP/200101/01011501.stm>.
3. Pumain D. (2004) *Central Places Theory* [tiešsaiste] [skatīts 2011. g. 11. maijā]. Pieejams: http://www.hypergeo.eu/article.php3?id_article=188.

- Likumi. Pieraksta secība: Likuma nosaukums (gads): (valsts nosaukums) likums. Avota nosaukums, kur publicēts, avota apraksts, datējums, atrašanās vieta avotā.

Piemērs

1. Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (1993): LR likums. *Ziņotājs*, Nr. 12, 1. aprīlī, 801.-811. lpp.
2. Aizsargjoslu likums (1997): LR likums. *Latvijas Vēstnesis*, Nr. 56/57, 25. februārī, 1.-3. lpp.
3. Patērētāja tiesību aizsardzības likums (1997): LR likums. **No:** *LR Normatīvie dokumenti: Tirdzniecība*. Rīga: Lietišķās informācijas dienests, PT-1-3-PT-1-3-21.
4. *Vides aizsardzības likums* (2006): LR likums [tiešsaiste] [skatīts 2012. g. 10. janv.]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=147917&from=off>.

- Normatīvie akti. Pieraksta secība: Normatīvā akta nosaukums (gads): normatīvā akta veids un izdošanas datums. Avota nosaukums, kur publicēts, avota apraksts, datums, atrašanās vieta avotā.

Piemērs

1. *Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem* (2001): MK 2001. gada 18. decembra noteikumi Nr. 531 [tiešsaiste] [skatīts 2011. gada 25. maijā]. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=56960>
2. Par pamatnostādnēm „Veselīgs uzturs (2003.-2013.)” (2003): MK rīkojums Nr. 556. *Latvijas Vēstnesis*, 5. septembris, 8.-10. lpp.

Ja maģistra darba autors veicis oriģinālu pētījumu, piemēram, aptauju ar anketēšanu, organizācijas SVID analīzi u.c., tad apkopotos rezultātus atspoguļojot tabulās vai attēlos kā avotu norāda: *autora pētījums, autora veidots, autora aprēķini* u.c.

PIELIKUMI

Maģistra studiju
programma:

Maģistranta (-es)

Matr. nr.

MAĢISTRA DARBA TĒMAS PAMATOJUMS

1. Tēmas nosaukums.
2. Pētījumu tematikas izvēles pamatojums. Kura no maģistra darba stratēģijām (pētījums vai projekta pieteikuma sagatavošana) tiks izmantota un kāpēc?
3. Pētījuma aktualitāte un rezultātu nozīmīgums.
4. Darba mērķa formulējums.
5. Veicamie uzdevumi mērķa sasniegšanai.
6. Iespējamā darba struktūra.

Maģistrants
(paraksts)

Maģistra darba vadītājs
(paraksts)

..... gada

.....gada.....

**LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBAS FAKULTĀTE
SOCIĀLO UN HUMANITĀRO ZINĀTŅU INSTITŪTS**

Jānis Bērziņš
(Vārds Uzvārds)*

RISKU VADĪBAS ANALĪZE UZŅĒMUMĀ X
(darba nosaukums)

Darbs profesionālā maģistra grāda projektu vadībā iegūšanai

Darba autors (-e)	(paraksts)	Jānis Bērziņš, matr. Nr. _____ (Vārds Uzvārds, matrikulas Nr.)
Darba vadītājs (-e)	(paraksts)	doc. Dr.oec. Andris Bērziņš* (amats, zin.grāds, Vārds Uzvārds)
Institūta direktors	(paraksts)	prof. Dr.sc.soc. Valdis Liepiņš (amats, zin.grāds, Vārds Uzvārds)
Konsultants (ja ir)	(paraksts)	prof. Dr.oec. Jānis Kalniņš (amats, zin.grāds, Vārds Uzvārds)

Jelgava
(gads)

* - *paskaidrojumi iekavās tīrrakstā jāizdzēš*

* - *vārdi, uzvārdi šeit ir tikai ilustratīvi*

SATURA RĀDĪTĀJS

DARBĀ LIETOTO SAĪSINĀJUMU, SIMBOLU SKAIDROJUMI.....	(lpp. nr.)
IEVADS	(lpp. nr.)
1. (nodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
1.1. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
1.2. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2. (nodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2.1. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2.2. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
2.3. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
3. (nodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
3.1. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
3.2. (apakšnodaļas nosaukums)	(lpp. nr.)
SECINĀJUMI	(lpp. nr.)
PRIEKŠLIKUMI	(lpp. nr.)
IZMANTOTĀ LITERATŪRA	(lpp. nr.)
PIELIKUMI	(lpp. nr.)

GALVOJUMS

Ar šo es,(vārds, uzvārds), galvoju, ka maģistra darbs izpildīts patstāvīgi. No svešiem avotiem ņemtie dati un definējumi uzrādīti darbā.

Darbs nav publicēts un pirmo reizi tiek iesniegts aizstāvēšanai Valsts pārbaudījumu komisijā.

Studiju noslēguma darba elektroniskā versija LLU IS atbilst oriģinālam.

(Datums)

(Paraksts)

VALSTS PĀRBAUDĪJUMU KOMISIJAS LĒMUMS

MAĢISTRA DARBS AIZSTĀVĒTS VALSTS PĀRBAUDĪJUMU KOMISIJAS SĒDĒ

_____ . GADA _____

AR ATZĪMI _____

PROTOKOLA NR. _____

VPK SEKRETĀRS _____

MAĢISTRA DARBA RECENZIJA

1. Darba autors (-e):

.....

(vārds, uzvārds)

2. Darba temats:

.....

.....

3. Darba apjoms _____ lpp., tabulu skaits _____, attēlu skaits _____, pielikumu skaits _____, izmantoto literatūras avotu skaits _____, tai skaitā svešvalodās _____.

4. Darba tēmas aktualitātes, hipotēzes, pētījuma objekta, pētījuma priekšmeta, izvirzītā mērķa un uzdevumu novērtējums

.....

.....

5. Darba metodoloģijas un struktūras novērtējums

Darba struktūras novērtējums	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐
Metodoloģijas novērtējums	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐

Komentāri

.....

.....

.....

6. Darba uzdevumu izpildes un mērķa sasniegšanas novērtējums

Darba mērķis	Sasniegts ☐	Daļēji sasniegts ☐	Nav sasniegts ☐
Darba uzdevumi	Izpildīti ☐	Daļēji izpildīti ☐	Nav izpildīti ☐

Komentāri

.....

.....

.....

7. Pretendenta (-es) prasme teorētiskās literatūras, normatīvo aktu un citu informācijas avotu (t.sk. svešvalodā) izmantošanā

Prasme izmantot literatūras avotus /normatīvos aktus	Atbilst ☐	Daļēji atbilst ☐	Neatbilst ☐
---	----------------------------------	---	------------------------------------

Svešvalodās lietotie literatūras avoti	Pietiekamā apjomā un kvalitātē ☐	Daļēji atbilst noteiktajām prasībām literatūras avotu lietojumā ☐	Nepietiekamā apjomā un kvalitātē ☐
---	---	--	---

Komentāri

.....

.....

8. Pētnieciskās un/vai praktiskās daļas novērtējums

Darba pētnieciskās un/vai praktiskās daļas novērtējums	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐
Pētnieciskās vai praktiskās daļas sasaiste ar teoriju	Sasaiste ir pilnīga ☐	Sasaiste ir nepilnīga ☐	Sasaistes nav ☐

Komentāri

.....

.....

9. Secinājumu un priekšlikumu atbilstība darba mērķim un saturam

Secinājumi	Atbilst darba mērķim un saturam ☐	Daļēji atbilst darba mērķim un saturam ☐	Neatbilst darba mērķim un saturam ☐
Priekšlikumi	Atbilst prasībām ☐	Daļēji atbilst prasībām ☐	Neatbilst prasībām ☐

Komentāri

.....

.....

10. Darba galvenās vērtības

.....

.....

11. Darba trūkumi un nepilnības

.....

.....

12. Jautājumi darba autoram

.....

.....

13. Darba kopējais vērtējums

Maģistra darbs _____ izvirzītajām prasībām un darba autoram (-ei)

(*atbilst / neatbilst*)

_____ piešķirt profesionālo maģistra grādu projektu vadībā.

(*var / nevar*)

Darba recenzents (-e):

(*zinātniskais vai akadēmiskais grāds, vārds, uzvārds, darba vieta, amats*)

201___.gada_____.

(*paraksts*)

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBAS FAKULTĀTE

**Maģistra darba
recenzenta vērtējums**

Darba autors (-e):

.....
(vārds, uzvārds)

Darba nosaukums:

.....
.....
.....
.....
.....

Vērtējums (10 ballu skalā) :

.....
(skaitliski un vārdiem, piem. 8 (ļoti labi))

Darba recenzents (-e):

.....
(zinātmiskais vai akadēmiskais grāds, vārds, uzvārds)

.....
(darba vieta, amats)

201___. gada _____.

(paraksts)